

zo sveta vedy

Spermie vám vyperú!

Ak uvažujete o umelom oplodnení, mali by ste vedieť, že pred použitím by tie partnerove potvorky mali byť dôkladne opraté.

Nejde o žiadny vtip ani žiadnu domácu prácu. Technika spracovania spermií práním je zaužívaný postup v centrách asistovanej reprodukcie. Porozprávali sme sa o nej s hlavným odborníkom na reprodukčnú medicínu Ministerstva zdravotníctva SR, docentom MUDr. Jozefom Váľkym, CSc., a embryológom Ing. Pavlom Baloghom.

Mohli by ste presne opísať, čo sa so spermiami pri praní deje?

P. B.: Je to oddelenie spermií od ejakulátu. Ejakulát sa v skúmavke zmieša s kultivačným médiom a umiestni do centrifúgy. Tým sa čisté spermie oddelia od ejakulátu a dostanú sa na dno skúmavky. Zvyšok sa vyleje a navrch sa dá opäť médiom. Najlepšie pohyblivé spermie sa nechajú zo sedimentu vyplávať.

Kedy sa pranie robí a pre aké páry sa používa?

J. V.: Vždy to robíme pri oplodnení v skúmavke, teda in vitro. Spermie sa musia takto spracovať, keďže pri in vitro sa jednotlivé spermie dávajú dokopy s vajíčkom ale-

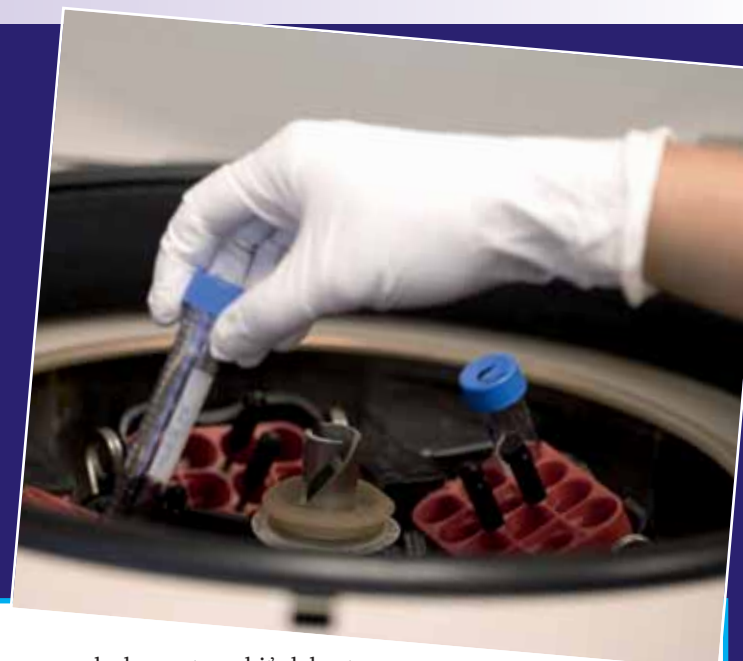
bo sa aplikujú priamo doň. Pranie je teda základný predpoklad in vitro fertilizácie. Používa sa aj pri vnútro maternicovej inseminácii, keď zavádzame spermie do maternice.

Čo sa môže stať, ak by sa pri inseminácii spermie neoprali?

J. V.: Viaceré pracoviská sa pokúšajú, dokonca až nezákonným spôsobom, o vnútro maternicové inseminácie celým ejakulátom. Je to najjednoduchší zákrok asistovanej reprodukcie, kedy sa spermie samy osebe zavádzajú do maternice, ale je to s dvomi veľkými rizikami. Môže vzniknúť alergická reakcia, dokonca až charakteru anafylaktického šoku. Alebo vzniknú infekcie, kedy sa infekt vlastne zavedie priamo do maternice. Preto si myslím, že aj tento veľmi jednoduchý zákrok sa musí prevádzať na dôkladne vybavenom a pripravenom stredisku asistovanej reprodukcie, kde je možnosť urobiť prepratie spermií, teda oddeliť vlastné spermatické pohyblivé bunky od ostatnej tekutiny.

Prečo ejakulát môže vyvolať takéto reakcie?

J. V.: Pretože nie je spracovaný. Dnes je premorenosť chlamýdiami. Tie sa bežne môžu zdržovať v nižších častiach ženského genitálu, ale takto sa zavlečú vyššie. Tieto zákroky sa robia dokonca v obyčajných gynekologických ambulanciách, ale ne-

malo by sa to robiť, lebo to znamená riziká.

Zvýšia sa opraním ejakulátu aj šance na výber tých najkvalitnejších spermií?

P. B.: Prečistením či prepraním spermií sa získajú tie lepšej kvality. V súčasnosti sa však používa najnovšia technika PICSI. Je to vlastne modifikácia metódy ICSI, teda vstreknutia jednej z vypratých spermií priamo do vajíčka, avšak s tým rozdielom, že pri PICSI sa používa iba zrelé spermie. Tie sa získavajú pomocou kyseliny hyalurónovej. Embryológ vyberie jednu zo zrelej spermií a tú vstrečne do cytoplazmy vajíčka. U zrelej spermií je nižší výskyt chromozomálnych anomálií, a teda potratov. Takže pranie spermií sa robí paušálne a PICSI sa používa na výber najlepšej spermiie.

Aký režim by mal muž dodržiavať pred tým, ako sa mu odoberie ejakulát?

J. V.: Nemal by mať štyri dni sex, fajčiť a mal by sa vyvarovať alkoholických nápojov.

Dajú sa spermie skvalitniť aj prirodzene?

J. V.: Ani nie. Podľa našich skúseností nijaká zvláštna liečba neexistuje. Nie sú žiadne lieky na zlepšenie spermioqramu okrem úpra-

vy životosprávy, ako nepiť, nefajčiť. Najmä fajčenie veľmi negatívne ovplyvňuje kvalitu spermioqramu. Veľmi zle sú na tom aj obézní muži.

Prv ako sa odoberie ejakulát, absolvuje muž nejaké vstupné vyšetrenia?

J. V.: Na sexuálne prenosné choroby, veľmi často sa napríklad objavuje syfilis, ojedinele aids, ale aj hepatitída C. Sú vyslovene rizikové skupiny obyvateľstva, na ktoré sa musíme zvlášť zamerať, napríklad muži, ktorí chodia na dlhé cesty a aj Aziati.

Dajú sa spermie vypraním zbaviť vírusov, ako je hepatitída alebo aids?

J. V.: Vírusy sa odstrániť jednoznačne nedajú, takýto materiál sa podľa predpisov spracováva oddelene. Na spracovanie pohlavných buniek HIV pozitívnych pacientov vybavení nie sme. Robí sa to tak, že pacient absolvuje špeciálnu liečbu, a keď je najviac potlačená aktivita vírusu, vtedy sa odoberú spermie a v ejakuláte sa vyšetruje, či je prítomný vírus. Keď v danom čase nie je, spermie sa spracujú a zamrazia.

Dáša BALOGOVÁ
Foto profimedia.sk

ZOPA®

Sedátko pre bábätká a batolátá

- bezpečnostný pás
- polohovateľný chrbát
- pre deti od 6tich mesiacov do 18 kg
- výklopný stojan
- hračka skrinka s relaxačným svetielkom

Detská stolička "SPACE"

- multifunkčná a moderná
- výškovo nastaviteľná do 6ti polôh
- nastaviteľný pult
- polohovanie sedátka
- odkladací kôš

Autosedačka "CARRERA"

- rastie spolu s Vaším dieťaťom
- sk. 1-2-3 (9 - 36 kg)
- polohovanie uhla do 3 pozícií
- zvýšená ochrana proti bočnému nárazu
- ľahko výškovo nastaviteľná
- 5ti bodové pásy
- reflexné bezpečnostné prvky
- homologácia ECE R44 / 04

www.ZOPADESIGN.eu

Tieto a ďalšie výrobky zn. ZOPA zakúpíte v špecializovaných predajniach s detským tovarom, alebo na www.zopadesign.eu a www.babydirekt.eu.
Výhradný dovozca: Baby Direkt Slovakia s.r.o., tel.: +421 263 815 121.